

ЕВРОПА АД Скопје

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

**за годината завршена на 31 декември 2023 година,
со извештај на независниот ревизор**

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2023 година,
со извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

	<u>Страна</u>
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3 - 5
БИЛАНС НА УСПЕХ	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	8
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	9
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	10
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	11 - 35
Додатоци	
Додаток 1 - Годишен извештај за работа	
Додаток 2 - Годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите и Одборот на директори на ЕВРОПА АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ЕВРОПА АД Скопје што ги вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2023 година, билансот на успех, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината, извештајот за парични текови за годината што заврши тогаш, прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на ЕВРОПА АД Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорите

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија, објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Основа за мислење со резерва

Како што е наведено во белешката 17 од овие финансиски извештаи, Друштвото има вложувања расположливи за продажба во вкупен износ од 231.053 илјади денари, од кои вложувањата котирали на Македонската берза изнесуваат 202.441 илјади денари. Друштвото ги води овие вложувања по набавната вредност во моментот на нивното купување на Македонската берза поради што постои неусогласеност со барањата во Меѓународниот сметководствен стандард 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење, што е прифатен во Република Северна Македонија. Стандардот бара вложувањата расположливи за продажба да се сведат на нивната пазарна цена на берзата на крајот на годината. Доколку се направи мерење на овие вложувања расположливи за продажба согласно барањата на стандардот истите би изнесувале 96.549 илјади денари. Поради тоа вложувањата расположливи за продажба котирали на Македонската берза се преценети за 105.892 илјади денари, а за истиот износ се преценети и резервите од вреднување на вложувањата расположливи за продажба во рамките на капиталот и резервите. Ревизијата изрази мислење со резерва за преценетост на вложувањата расположливи за продажба и на резервите од вреднување на вложувањата расположливи за продажба за износ од 96.549 илјади денари во финансиските извештаи на Друштвото за 2022 година.

Како што е наведено во белешката 17 од овие финансиски извештаи, Друштвото има вложувања во удели во трговско друштво во износ од 28.612 илјади денари. Друштвото нема направено проценка на објективната вредност на ова вложување. Доколку истата била направена, можеби би требало да се намали вредноста на овие вложувања и да се признаат расходи по основ на нивна исправка на вредност. Ние изразивме мислење со резерва за неизвршена проценка на објективната вредност на претходно наведените вложувања расположливи за продажба во финансиските извештаи на Друштвото за 2022 година.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за наведеното во Основа за мислење со резерва, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ЕВРОПА АД Скопје заклучно со 31 декември 2023 година, како и нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината што заврши тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Друштвото, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината што заврши на 31 декември 2023 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ЕВРОПА АД Скопје за годината што заврши на 31 декември 2023 година.

Скопје, 4 април 2024 година

Овластен ревизор

Љупчо Пецев

Друштво за ревизија
ПЕЦЕВ РЕВИЗИЈА
ДООЕЛ Скопје

Управител

Љупчо Пецев

ЕВРОПА АД Скопје
БИЛАНС НА УСПЕХ
за годината завршена на 31 декември 2023 година

во илјади денари	Белешки	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Приходи од продажба	6	897.852	841.524
Останати оперативни приходи	7	4.931	7.648
Вкупно оперативни приходи		902.783	849.172
Промена на вредноста на залихите на готовите производи и производството во тек	8	-6.779	15.624
Трошоци за сировини и материјали	9	-421.293	-394.269
Трошоци за вработените	10	-206.735	-186.529
Амортизација	15	-35.830	-36.524
Набавна вредност на продадени стоки и материјали		-11.757	-10.819
Останати оперативни расходи	11	-183.711	-188.838
Вкупно оперативни расходи		-859.326	-816.979
Добивка од оперативно работење		36.678	47.817
Финансиски приходи	12	4.801	4.341
Финансиски расходи	12	-2.332	-3.628
Добивка пред оданочување		39.147	48.530
Данок на добивка	13	-5.669	-6.611
Добивка по оданочување		33.478	41.919
Основна заработувачка по акција (во денари)	14	146	182

Одборот на директори на ЕВРОПА АД Скопје ги усвои финансиските извештаи на 13.03.2024 година

Генерален директор

Марика Карацова

Handwritten initials/signature

Белешките содржани од страна 11 до 35 се составен дел на овие финансиски извештаи

ЕВРОПА АД Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината завршена на 31 декември 2023 година

во илјади денари	Белешки	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Добивка по оданочување		33.478	41.919
Останата сеопфатна добивка			
Нереализирани добивки (загуби) од вложувања			
расположливи за продажба		-	-
Ревалоризација на недвижности, постројки и опрема		-	-
Вкупно останата сеопфатна добивка		<u>-</u>	<u>-</u>
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА			
ГОДИНАТА		<u>33.478</u>	<u>41.919</u>

Белешките содржани од страна 11 до 35 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЕВРОПА АД Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА за годината завршена на 31 декември 2023 година

во илјади денари	Белешки	2023	2022
СРЕДСТВА			
Основни средства	15	310.182	321.159
Нематеријални средства		2.367	1.156
Аванси за материјални средства		493	9.357
Вложувања во подружници	16	37.850	37.850
Вложувања расположливи за продажба	17	231.053	231.053
Побарувања по долгорочни кредити	18	284	356
Вкупно долгорочни средства		582.229	600.931
Залихи	19	173.389	221.942
Побарувања од купувачи	20	181.449	151.807
Останати краткорочни побарувања	21	11.251	20.164
Краткорочни финансиски вложувања	22	125.449	58.419
Парични средства	23	35.032	28.552
Вкупно тековни средства		526.570	480.884
ВКУПНО СРЕДСТВА		1.108.799	1.081.815
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Акционерски капитал		613.773	613.773
Сопствени акции		-69.623	-69.623
Законски резерви		107.326	107.326
Ревалоризациони резерви		4.036	4.036
Резерви за објективна вредност		-4.900	-4.900
Акумулирана добивка		315.804	293.827
Вкупно капитал и резерви		966.416	944.439
Обврски по долгорочни кредити	24	-	-
Обврски спрема добавувачи	25	98.788	94.666
Останати краткорочни обврски	26	43.595	36.584
Краткорочни финансиски обврски	27	-	6.126
Вкупно тековни обврски		142.383	137.376
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		1.108.799	1.081.815

Белешките содржани од страна 11 до 35 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЕВРОПА АД Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА за годината завршена на 31 декември 2023 година

2023 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалор. резерви	Резерви за објективна вредност	Акумулир. добивка	ВКУПНО
Состојба 01.01.2023	613.773	-69.623	107.326	4.036	-4.900	293.827	944.439
Сеопфатна добивка							
Добивка од 2023 година	-	-	-	-	-	33.479	33.479
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	33.479	33.479
Откупени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-
Распределено за дивиденди	-	-	-	-	-	-11.502	-11.502
Распределено за награди	-	-	-	-	-	-	0
Распределено за инвестиции	-	-	-	-	-	-	-
Заокружување	-	-	-	-	-	-	0
Состојба 31.12.2023	613.773	-69.623	107.326	4.036	-4.900	315.804	966.416

2022 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалор. резерви	Резерви за објективна вредност	Акумулир. добивка	ВКУПНО
Состојба 01.01.2022	613.773	-69.623	107.326	4.036	-4.900	279.447	930.059
Сеопфатна добивка							
Добивка од 2022 година	-	-	-	-	-	41.919	41.919
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	41.919	41.919
Откупени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-
Распределено за дивиденди	-	-	-	-	-	-11.502	-11.502
Распределено за награди	-	-	-	-	-	-16.036	-16.036
Распределено за инвестиции	-	-	-	-	-	-	-
Заокружување	-	-	-	-	-	-1	-1
Состојба 31.12.2022	613.773	-69.623	107.326	4.036	-4.900	293.827	944.439

Белешките содржани од страна 11 до 35 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЕВРОПА АД Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината завршена на 31 декември 2023 година

во илјади денари	2023	2022
А. Парични текови од деловни активности		
Добивка по оданочување	33.479	41.919
Амортизација	35.830	36.524
Добивка / загуба, приходи од продажба и неотпишана вредност на основни средства	663	-1.398
Добивка / загуба од продажба на хартии од вредност	-	-
Залихи	48.553	-47.172
Побарувања од купувачи	-29.642	15.245
Останати краткорочни побарувања	8.913	-3.638
Обврски спрема добавувачи	4.122	-23.134
Останати краткорочни обврски	6.967	9.222
Нето парични текови од деловни активности	108.885	27.568
Б. Парични текови од инвестициони активности		
Набавки на основни средства	-25.516	-48.282
Аванси за материјални средства	8.864	-1.040
Набавки на нематеријални средства	-1.211	-1.156
Прилив од продадени основни средства	-	1.531
Прилив од побарувања по долгорочни кредити	72	77
Прилив од вложувања расположливи за продажба	-	-
Одлив од краткорочни финансиски средства	-67.030	-58.419
Нето парични текови од инвестициони активности	-84.821	-107.289
В. Парични текови од финансиски активности		
Одлив од долгорочни кредити	-	-6.109
Одлив од краткорочни финансиски обврски	-6.126	-4.213
Исплатени дивиденди	-11.458	-11.460
Исплатени награди од добивката	-	-16.036
Нето парични текови од финансиски активности	-17.584	-37.818
ЗГОЛЕМУВАЊЕ / НАМАЛУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	6.480	-117.539
Парични средства на почетокот на годината	28.552	146.091
Парични средства на крајот на годината	35.032	28.552

Белешките содржани од страна 11 до 35 се составен дел на овие финансиски извештаи

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

1.1. Друштвото за чоколади, вафли и бонбони ЕВРОПА АД Скопје основано е и работи во Република Северна Македонија.

Приоритетна дејност на ЕВРОПА АД Скопје во Тековната состојба што ја издава Централниот регистар на Република Северна Македонија, според главната приходна шифра, е производство на какао, чоколади и кондиторски производи.

1.2. Акционерската главнина на ЕВРОПА АД Скопје се состои од 255.583 обични акции. На 31 декември 2023 година ЕВРОПА АД Скопје нема издадено приоритетни акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 51,13 евра.

Акционери со учество од и над 5% во издадените акции на ЕВРОПА АД Скопје на 31.12.2023 година се: Фершпед АД Скопје 21,77% (21,77% на 31.12.2022 година), Макошпед АД Скопје 19,90% (19,90% на 31.12.2022 година), АС Сењак ДООЕЛ Кичево 18,05% (18,05% на 31.12.2022 година), Мила Левентик 8,68% (8,68% на 31.12.2022 година) и Есамедин Хасани 6,25% (6,25% на 31.12.2022 година).

ЕВРОПА АД Скопје на 31.12.2023 година има откупено 25.549 обични акции или 9,996% од акционерската главнина (25.549 обични акции или 9,996% на 31.12.2022 година).

1.3. На 31.12.2023 година бројот на вработените во ЕВРОПА АД Скопје изнесуваше 375 лица. На 31.12.2022 година бројот на вработените изнесуваше 399 лица.

1.4. Седиштето на друштвото е на ул. “808” бр. 8, Скопје.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1. Прописи

Финансиските извештаи на ЕВРОПА АД Скопје се подготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Сметководствени стандарди прифатени во Република Северна Македонија се Меѓународните стандарди за финансиско известување што се објавени во Правилникот за водење на сметководство во Службен весник на Република Македонија број 159 од 29 декември 2009 година, а применливи се од 01 јануари 2010 година.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено. Таму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршеното прикажување во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето. Тоа значи дека Друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина.

2.4. Користење на сметководствени проценки и расудувања

При подготвувањето на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Некои ставки во финансиските извештаи се проценуваат затоа што неможат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања што се засновани на последни расположливи информации.

Сметководствени проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјалните и нематеријалните средства, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост и за други ставки.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во околностите што биле основа за проценката, како резултат на нови информации или последователни случувања.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст.

3.1. Политика на евидентирање на приходите

Приходите од продажба на производи, стоки и услуги се мерат според објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат во моментот на нивната испорака и прифаќање од страна на купувачите. Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугите имајќи го во предвид степенот на завршеност на услугата.

3.2. Приходи од камати

Каматите настанати по основ на побарувања од деловни односи и пласмани се искажуваат како приходи од камати во рамките на финансиските приходи. Приходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

3.3. Расходи за камати

Каматите настанати по основ на финансиски обврски, како и по основ на обврски од деловни односи се искажуваат како расходи од камати во рамките на финансиските расходи. Расходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.4. Приходи по основ на вложувања расположливи за продажба

Приходите по основ на вложувањата расположливи за продажба се искажуваат во билансот на успех како приходи во рамките на финансиските приходи. Тие се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за нивно примање.

3.5. Тековно и инвестиционо одржување

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување на основните средства се евидентират на товар на расходите во периодот на нивното настанување.

Реконструкциите и адаптациите со кои се менува капацитетот или намената на основните средства се книжат како зголемување на вредноста на основните средства.

3.6. Недвижности, постројки и опрема (НПО)

Набавките на недвижностите, постројките и опремата во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност на НПО се состои од фактурната вредност на набавените НПО зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Во согласност со прописите кои порано се применуваа во Република Северна Македонија, НПО се ревалоризирани на крајот на годината. Ревалоризацијата се вршеше на набавната или претходно ревалоризираната вредност на средствата и на исправката на вредноста со примена на официјални коефициенти за ревалоризација. Нето ефектот од ревалоризацијата е евидентиран како ревалоризациона резерва. Последна ревалоризација Друштвото изврши во 2003 година.

НПО се поделени во групи, односно подгрупи по кои се врши пресметка на амортизацијата до нивниот потполн отпис.

Позитивната разлика настаната при продажба на НПО се книжи во корист на добивка од продажба, а негативната разлика се книжи на товар на загуба од продажба. Неотпишаната вредност на оттуѓените и расходувани НПО се книжи на товар на останатите оперативни расходи.

3.7. Амортизација

Набавната, односно ревалоризираната вредност на НПО се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на НПО.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Стапките што се применуваат за амортизација на НПО што ги поседува ЕВРОПА АД Скопје се како што следи:

Градежни објекти	2,5%
Производна опрема	10%
Патнички моторни возила, возила на моторен погон и приклучни уреди	15%
Компјутерска опрема со софтвер	25%
Мебел, деловен инвентар, опрема за затоплување, вентилација и за одржување на канцелариски и други простории, канцелариски и друг мебел, како и друга опрема за вршење на канцелариски работи	20%
Останата неспомнатата опрема	10%

Амортизација не се пресметува за ставките: земјиште, инвестиции во тек и уметнички слики.

3.8. Оштетување (обезвреднување) на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загуба од оштетување (обезвреднување) се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност на средството. Надоместувачката вредност претставува повисока вредност од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. Нето продажната цена е износ што се добива од продажба на средството во трансакција помеѓу добро известени субјекти. Употребната вредност е сегашна вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивната продажба на крајот од употребниот век. Надоместувачкиот износ се проценува за поединечните средства или доколку тоа не е можно за целата група на средства која генерира готовински прилив.

3.9. Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба во билансот на состојба се класифицираат во рамките на долгорочните средства. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојбата. Промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се евидентира во рамките на капиталот на позицијата останати резерви. Кога намалувањето на објективната вредност на финансиско средство расположливо за продажба е признаено во останатата сеопфатна добивка и постои објективен доказ дека средството е обезвреднето, акумулираната загуба која е признаена во останатата сеопфатна добивка се рекласификува во добивката или загубата во годината. Значително или продолжено намалување на објективната вредност на вложување во сопственички инструмент под неговата набавна вредност е објективен доказ за обезвреднување. Вложувањата

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

расположливи за продажба за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност, намалени за евентуално нивно обезвреднување поради стечај, ликвидација или други релевантни индикатори.

Во моментот на продажба на вложувањата расположливи за продажба акумулираниот износ во капиталот што произлегува од промена на вредноста се евидентира во билансот на успех.

Вложувањата во подружниците во мнозинска сопственост се евидентирани според набавната вредност.

3.10. Залихи

Залихите на материјали, резервни делови и трговски стоки се искажуваат по набавна вредност, заедно со трошоците за нивна набавка.

Залихите на готови производи и производството во тек ги опфаќаат директните трошоци за сировини и материјали, трошоците за плати и надоместоци на вработените во производството и производните режиски трошоци.

Ситниот инвентар се отпишува во целост при ставањето во употреба.

3.11. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања за испорачаните производи, стоки и услуги, намалени за исправката на вредност за ненаплатливите побарувања. Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи се врши кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикатори кои се користат при проценка на наплатливоста на побарувањата од купувачи се: инсолвентност на купувачите, значително доцнење на наплатата, стечај или ликвидација на купувачите.

Последователната наплата на претходно отпишаните износи на побарувања се признава во рамките на останатите оперативни приходи.

3.12. Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства на жиро - сметките во деловните банки, девизни средства на девизните сметки во деловните банки, денарска и девизна благајна.

3.13. Пресметка на странските средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Побарувањата и обврските во странски средства за плаќање се искажуваат во денарска противвредност по средниот официјален курс што го објавува Народната банка на Република Северна Македонија на денот на извештајот на финансиска состојба.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Позитивните и негативните курсни разлики кои настануваат при искажувањето на побарувањата, обврските и кредитите од странски средства за плаќање во нивна денарска противвредност, како и курсните разлики што настануваат во текот на годината по основ на продажба и набавка на стоки, се искажуваат во билансот на успех како дел од финансиските приходи, односно од финансиските расходи.

3.14. Капитал, сопствени акции, резерви и акумулирана добивка

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои се купени од истото се евидентираат како сопствени (резервски) акции. Тие се признаваат по нивната набавна вредност во која се вклучени и трансакционите трошоци, а се прикажуваат како намалување на капиталот на Друштвото.

Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка по оданочување. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 10% од акционерскиот капитал на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

Акумулирана добивка

Акумулираната добивка ги вклучува нераспределената добивка од претходните години, како и добивката по оданочување од тековната година.

3.15. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачите се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност со одобрување на останатите оперативни приходи.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

3.16. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по долгорочни и краткорочни кредити. Делот од долгорочните кредити што доспева за наплата во рок од 12 месеци од денот на извештајот за финансиска состојба се рекласифицира во рамките на тековните обврски.

3.17. Данок на добивка

Согласно измените во даночната регулатива, основа за пресметување на данок на добивка од 2014 година е добивката пред оданочување пресметана според сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за пропишани даночни ослободувања.

Во периодот 2009 - 2013 година основа за пресметка на данокот на добивка беа повеќе видови расходи кои не се признаваа за целите на оданочувањето, тн. даночно непризнаени расходи. Данок на добивка се плаќаше и се плаќа и при исплатата на дивиденди од добивките остварени во финансиските извештаи за 2009 - 2013 година.

Стапката на данокот на добивка во Република Северна Македонија изнесува 10% (10% и во 2022 година).

3.18. Користи за вработените

Придонеси за вработените

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во корист на своите вработени за пензиско осигурување, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход во согласност со важечките законски стапки во текот на годината. Основица за пресметка на придонесите претставува бруто платата. Друштвото плаќа придонес за пензиско осигурување во првиот и вториот пензиски столб, односно во Државниот пензиски фонд, а дел и во приватни пензиски фондови. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање

Друштвото, во согласност со домашните законски прописи, на вработените што се пензионираат им исплаќа надомест во износ на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирањето. Друштвото нема направено резервирање за ова право на вработените затоа што износот е нематеријален за финансиските извештаи.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

3.19. Резервирања

Резервирања се признаваат и пресметуваат кога Друштвото има правна обврска или обврска која произлегува од договор како резултат на минат настан и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства со цел да се подмири обврската и кога може да се направи разумна проценка на износот. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се усогласат со најдобрата тековна проценка.

3.20. Неизвесни обврски и неизвесни средства

Неизвесни обврски се можни обврски што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Друштвото. Неизвесните обврски само се обелоденуваат во финансиските извештаи.

Неизвесни средства се можни средства што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Друштвото. Неизвесните средства се признаваат ако приливот на економски користи е веројатен.

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Во своето работење Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (ризик од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените), кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки и ризикот од неликвидност. За управување со финансиските ризици е надлежен Одборот на директори. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на девизниот курс

ЕВРОПА АД Скопје во своето работење стапува во меѓународни трансакции заради продажби и набавки на производи, стоки и услуги. Овие трансакции се искажани во странски валути. Друштвото користи и долгорочни кредити деноминирани во странска валута.

Друштвото не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Северна Македонија. Поради тоа, Друштвото е изложено на ризик поврзан со можните флукуации на курсевите на странските валути.

Ризик од промени на цените

Друштвото е изложено на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи за продажба и истиот е надвор од контрола на Друштвото.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

4.2. Кредитен ризик

ЕВРОПА АД Скопје е изложена на кредитен ризик во случај купувачите на неговите производи да не можат да ги платат своите обврски спрема Друштвото.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

4.3. Ризик од промени на каматните стапки

Друштвото е изложено на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависни од движењата на финансиските пазари. Ова го изложува Друштвото на можен ризик од промени на каматните стапки.

ЕВРОПА АД Скопје нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

4.4. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Друштвото нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

4.5. Ризик од финансирање

Друштвото го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Одборот на директори на ЕВРОПА АД Скопје врши редовно следење на кредитната задолженост.

4.6. Даночен ризик

Македонската даночна регулатива е подложна на промени и различни толкувања. Даночните власти во Република Северна Македонија можат во период од 5 години од датумот на поднесениот даночен извештај да извршат контрола и да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Друштвото нема сознанија за околности кои би можеле да доведат до значајни материјални даночни обврски, освен оние што се евидентирани во финансиските извештаи на Друштвото.

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

5.1. Ризик од финансирање

Ризикот од финансирање прикажан преку показателот на кредитната задолженост е како што следи:

Показател на кредитна задолженост

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Обврски по кредити и позајмици	-	6.126
Парични средства	<u>-35.032</u>	<u>-28.552</u>
Нето обврски по кредити	-35.032	-22.426
Капитал и резерви	966.416	944.439
% на кредитна задолженост	<u>0,00%</u>	<u>0,00%</u>

На 31.12.2023 година ЕВРОПА АД Скопје нема обврски по кредити и позајмици.

5.2. Ризик од промена на девизните курсеви

Друштвото влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари. Поради тоа, истото е изложено на ризик од промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2023 и 2022 година по валути е следната:

во илјади денари	Средства		Обврски	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
ЕУР	109.194	147.078	17.531	15.727
ГБП	-	1.347	-	-
УСД	10.592	11.639	2.558	297
	<u>119.786</u>	<u>160.064</u>	<u>20.089</u>	<u>16.024</u>

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Сензитивна анализа

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на македонскиот денар за 10% во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	Зголемување 10%		Намалување 10%	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	9.166	13.135	-9.166	-13.135
АУД	-	135	-	-135
УСД	803	1.134	-803	-1.134
	9.970	14.404	-9.970	-14.404

5.3. Ризик од промена на каматните стапки

Друштвото се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следи:

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	2023	2022
Финансиски средства		
Некаматносни		
Парични средства	35.032	28.552
Побарувања од купувачи	181.449	151.807
Останати побарувања	9.449	9.344
Побарувања за позајмици	-	-
Вложувања расположливи за продажба	231.053	231.053
	456.983	420.756
Каматносни со променлива камата		
Парични средства	-	-
Побарувања за позајмици	-	-
Депозити во банки	-	-
	0	0
Каматносни со фиксна камата		
Депозити во банки	125.449	58.419
	125.449	58.419
	582.432	479.175
Финансиски обврски		
Некаматносни		
Обврски спрема добавувачи	98.788	94.666
Долгорочни обврски спрема добавувачи	-	-
Останати тековни обврски	34.924	33.504
Вкупно	133.712	128.170
Каматносни со променлива камата		
Обврски по кредити	-	-
	0	0
Каматносни со фиксна камата		
Обврски по кредити	-	6.126
	0	6.126
	133.712	134.296

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за еден процентен поен на каматните стапки на дадените депозити и неотплатените кредити. Анализата е направена на салдата на депозити и неотплатени кредити на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	зголемување		намалување	
	2023	2022	2023	2022
Дадени позајмици и депозити	-	-	-	-
Земени кредити	-	-	-	-
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

5.4. Ризик од ликвидност

Следната табела дава приказ на роковите за плаќање на финансиските обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година:

31.12.2023 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити	-	-	-	-	0
Обврски спрема добавувачи	98.788	-	-	-	98.788
Останати обврски	34.924	-	-	-	34.924
	<u>133.712</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>133.712</u>

31.12.2022 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити	2.605	2.616	905	-	6.126
Обврски спрема добавувачи	94.666	-	-	-	94.666
Останати обврски	33.504	-	-	-	33.504
	<u>130.775</u>	<u>2.616</u>	<u>905</u>	<u>0</u>	<u>134.296</u>

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Следната табела дава приказ на старосната структура на финансиските средства на Друштвото со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година:

31.12.2023 година

во илјади денари	недосп. и до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	35.032	-	-	-	35.032
Побарувања од купувачи	176.081	5.331	36	1	181.449
Останати побарувања	9.449	-	-	-	9.449
Побарувања за позајмици	-	-	-	-	0
Депозити во банка	125.449	-	-	-	125.449
Вложувања расположливи за продажба	-	-	-	231.053	231.053
	<u>346.011</u>	<u>5.331</u>	<u>36</u>	<u>231.054</u>	<u>582.432</u>

31.12.2022 година

во илјади денари	недосп. и до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	28.552	-	-	-	28.552
Побарувања од купувачи	136.910	14.895	2	-	151.807
Останати побарувања	9.344	-	-	-	9.344
Побарувања за позајмици	-	-	-	-	0
Депозити во банка	58.419	-	-	-	58.419
Вложувања расположливи за продажба	-	-	-	231.053	231.053
	<u>233.225</u>	<u>14.895</u>	<u>2</u>	<u>231.053</u>	<u>479.175</u>

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

во илјади денари	2023	2022
Приходи од продажба на производи и стоки на домаш. пазар	436.479	371.401
Приходи од продажба на производи на странски пазар	456.865	468.706
Останати приходи од продажба на домашен пазар	4.508	1.417
Вкупно	<u>897.852</u>	<u>841.524</u>

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

7. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

во илјади денари	2023	2022
Добивка од продажба на основни средства	-	1.531
Приходи од вишоци	339	914
Добивка од продажба на вложувања располож. за продажба	-	-
Приходи од субвенции	2.176	2.890
Останато	2.416	2.313
Вкупно	4.931	7.648

8. ПРОМЕНА НА ВРЕДНОСТА НА ЗАЛИХИТЕ НА ГОТОВИТЕ ПРОИЗВОДИ И ПРОИЗВОДСТВОТО ВО ТЕК

во илјади денари	2023	2022
Состојба на почетокот на годината	76.349	60.680
Состојба на крајот на годината	69.570	76.304
Промена на вредноста на залихите	-6.779	15.624

9. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И ДРУГИ МАТЕРИЈАЛИ

во илјади денари	2023	2022
Потрошени сировини и материјали	413.586	388.043
Потрошени резервни делови	3.377	3.810
Отпис на ситен инвентар	4.330	2.416
Вкупно	421.293	394.269

10. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

во илјади денари	2023	2022
Бруто плати	181.484	164.308
Други надоместоци и трошоци за вработените	25.251	22.221
Вкупно	206.735	186.529

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

11. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

во илјади денари	2023	2022
Потрошена енергија	45.445	90.524
Трошоци за превоз, телефонски и поштенски услуги	1.186	1.145
Надворешни услуги за изработка на производи	12.115	13.296
Услуги за одржување и заштита	5.837	5.533
Наемнини	6.042	5.337
Комунални услуги	7.404	8.564
Трошоци за реклама, пропаганда и маркетинг	10.170	9.140
Трошоци за репрезентација, спонзорства и донации	1.891	1.509
Банкарски услуги и платен промет	1.551	1.875
Даноци независни од финансискиот резултат	4.079	2.208
Надоместоци за одборот на директори	17.970	18.436
Расходи за годишни одобренја и работи	63.613	25.715
Трошоци за клишеа	411	386
Премии за осигурување	569	631
Останати оперативни расходи	5.428	4.539
Вкупно	183.711	188.838

12. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ / РАСХОДИ

во илјади денари	2023	2022
Приходи од камати	2.799	811
Позитивни курсни разлики	1.040	2.568
Приходи од вложувања	962	962
Вкупно финансиски приходи	4.801	4.341
Расходи за камати	-46	-356
Негативни курсни разлики	-2.286	-3.272
Останати финансиски расходи	-	-
Вкупно финансиски расходи	-2.332	-3.628
Нето финансиски приходи / расходи	2.469	713

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

13. ДАНОК НА ДОБИВКА

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Добивка пред оданочување	39.147	48.530
Даночно непризнаени расходи	21.437	19.384
Даночна основа	<u>60.584</u>	<u>67.914</u>
Намалување на даночната основа	-962	-962
Даночна основа по намалување	<u>59.622</u>	<u>66.952</u>
Данок на добивка по стапка од 10%	5.962	6.695
Намалување на пресметаниот данок	-293	-84
Данок на добивка по намалување	<u>5.669</u>	<u>6.611</u>
Ефективна даночна стапка	<u>14,48%</u>	<u>13,62%</u>

14. ОСНОВНА ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Заработувачка која им припаѓа на имателите на обични акции	33.478	41.919
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	<u>230.034</u>	<u>230.034</u>
Основна заработувачка по акција во денари	<u>146</u>	<u>182</u>

Основната заработувачка по акција се пресметува со делење на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

Поради тоа што ЕВРОПА АД Скопје нема издадено приоритетни акции целата добивка по оданочување припаѓа на имателите на обични акции.

Разводната заработувачка по акција не е пресметана затоа што ЕВРОПА АД Скопје нема издадено разводнувачки потенцијални обични акции.

15. ОСНОВНИ СРЕДСТВА

Ревалоризираната набавна вредност на основните средства и нивната исправка на вредноста се како што следи:

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2023 година

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестиц. во тек	ВКУПНО
Набавна вредност					
Состојба 01.01.2023	8.418	371.297	974.066	-	1.353.781
Нови набавки	-	2.318	23.198	-	25.516
Пренесено од инвестиции во тек	-	-	-	-	-
Расходување и продажба	-	-110	-80.330	-	-80.440
Состојба 31.12.2023	8.418	373.505	916.934	-	1.298.857
Исправка на вредност					
Состојба 01.01.2023	-	292.089	740.533	-	1.032.622
Амортизација	-	7.482	28.348	-	35.830
Расходување и продажба	-	-15	-79.762	-	-79.777
Состојба 31.12.2023	-	299.556	689.119	-	988.675
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2023	8.418	73.949	227.815	-	310.182

2022 година

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестиц. во тек	ВКУПНО
Набавна вредност					
Состојба 01.01.2022	864	368.676	941.710	-	1.311.250
Нови набавки	7.554	2.966	37.762	-	48.282
Пренесено од инвестиции во тек	-	-	-	-	-
Расходување и продажба	-	-345	-5.406	-	-5.751
Состојба 31.12.2022	8.418	371.297	974.066	-	1.353.781
Исправка на вредност					
Состојба 01.01.2022	-	284.795	716.921	-	1.001.716
Амортизација	-	7.513	29.011	-	36.524
Расходување и продажба	-	-219	-5.399	-	-5.618
Состојба 31.12.2022	-	292.089	740.533	-	1.032.622
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2022	8.418	79.208	233.533	-	321.159

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Како обезбедување за одобрени кредити и гаранции од банки ЕВРОПА АД Скопје под хипотека има ставено административна управна зграда, дел од производните капацитети, други помошни објекти, гаража и продавница, сите се наоѓаат на една катастарска парцела во Општина Гази Баба во Скопје. Вкупната површина на заложените градежни објекти изнесува 9.792 метри квадратни.

16. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
ЕВРОПАК 2012 ДОО Скопје	37.850	37.850
Останати	-	-
Вкупно	<u>37.850</u>	<u>37.850</u>

17. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент супер котација	-	-
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент берзанска котација	201.562	201.562
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент задолжителна коџац.	879	879
Вложувања во акции на некотирачки друштва со кои се тргува на Македонска берза на слободен пазар	-	-
Вложувања во удели на трговски друштва	<u>28.612</u>	<u>28.612</u>
Вкупно	<u>231.053</u>	<u>231.053</u>

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

18. ПОБАРУВАЊА ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Долгорочни станбени кредити	284	356
Долгорочни кредити на добавувачи	-	-
Вкупно	<u><u>284</u></u>	<u><u>356</u></u>

19. ЗАЛИХИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Суровини и материјали	94.833	136.288
Резервни делови и ситен инвентар	6.739	8.231
Производство во тек	34.025	27.303
Готови производи	35.859	49.046
Трговски стоки	1.933	1.074
Вкупно	<u><u>173.389</u></u>	<u><u>221.942</u></u>

20. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Побарувања од купувачи во земјата	110.217	83.126
Побарувања од купувачи во странство	71.232	68.681
Вкупно побарувања од купувачи - бруто	<u>181.449</u>	<u>151.807</u>
Минус: исправка на вредност	-	-
Вкупно побарувања од купувачи - нето	<u><u>181.449</u></u>	<u><u>151.807</u></u>

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

21. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Побарувања за данок на додадена вредност	7.274	7.263
Побарувања за данок на добивка	1.449	1.436
Побарувања од вработените	106	4
Побарувања за дадени аванси	1.314	10.427
Однапред платени трошоци	488	394
Останато	<u>620</u>	<u>640</u>
Вкупно	<u>11.251</u>	<u>20.164</u>

22. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Краткорочни позајмици на поврзани субјекти	-	-
Краткорочни позајмици на неповрзани субјекти	-	-
Орочени депозити над 3 месеци до 1 година	<u>125.449</u>	<u>58.419</u>
	125.449	58.419
Минус: исправка на вредност	-	-
Вкупно	<u>125.449</u>	<u>58.419</u>

23. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Жиро сметки	4.880	4.745
Благајна	98	107
Девизни сметки	30.049	23.700
Останати парични средства	<u>5</u>	<u>-</u>
Вкупно	<u>35.032</u>	<u>28.552</u>

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

24. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
НЛБ банка АД Скопје	-	-
Халк банка АД Скопје	-	6.126
Останати	-	-
Вкупно	<u>0</u>	<u>6.126</u>
Намалено за обврските со доспеаност за плаќање до една година	-	-6.126
Долгорочни кредити со доспеаност за плаќање над една година	<u>0</u>	<u>0</u>

На 31.12.2022 година обврските по кредити беа девизни, а каматната стапка беше фиксна и изнесуваше 1,6%.

25. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Обврски спрема добавувачи во земјата	83.123	85.948
Обврски спрема добавувачи во странство	15.665	8.718
Обврски за нефактурирани стоки и услуги	-	-
Вкупно	<u>98.788</u>	<u>94.666</u>

26. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Обврски за данок на додадена вредност	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Обврски за бруто плати	15.383	16.285
Обврски за неисплатена дивиденда	728	686
Обврски спрема членовите на органот на управување	18.042	16.216
Обврски за примени аванси	5.244	1.269
Пресметани трошоци и однапред наплатени приходи	3.427	1.811
Останато	771	317
Вкупно	<u>43.595</u>	<u>36.584</u>

ЕВРОПА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

27. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Обврски по краткорочни кредити и позајмици		
НЛБ банка АД Скопје	-	-
Халк банка АД Скопје	-	-
Позајмици од небанкарски субјекти	-	-
Вкупно	<u>-</u>	<u>-</u>
Тековна доспеаност на долгорочни кредити	-	6.126
ВКУПНО КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	<u>0</u>	<u>6.126</u>

28. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при прикажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

во денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
EUR	61,4950	61,4932
USD	55,6516	57,6535

29. САЛДА И ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Во продолжение се прикажани салдата и трансакциите меѓу ЕВРОПА АД Скопје и неговите поврзани субјекти, подружницата Европак 2012 ДОО Скопје и акционерот со значајно учество ФЕРШПЕД АД Скопје.

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Побарувања од продажби на производи, стоки и услуги		
- Европак 2012 ДОО Скопје	11	15
- Фершпед АД Скопје	470	778
	<u>481</u>	<u>793</u>
Обврски за набавки на производи, стоки и услуги		
- Европак 2012 ДОО Скопје	6.634	6.719
- Фершпед АД Скопје	63.650	3.099
	<u>70.284</u>	<u>9.818</u>
Продажби на производи, стоки и услуги		
- Европак 2012 ДОО Скопје	11	16
- Фершпед АД Скопје	1.772	2.014
	<u>1.783</u>	<u>2.030</u>
Набавки на производи, стоки и услуги		
- Европак 2012 ДОО Скопје	12.115	13.244
- Фершпед АД Скопје	225.190	21.608
	<u>237.305</u>	<u>34.852</u>
Побарувања за позајмици и камати		
- Европак 2012 ДОО Скопје	-	-
- Фершпед АД Скопје	-	-
	<u>0</u>	<u>0</u>
Обврски за позајмици и камати		
- Европак 2012 ДОО Скопје	115	115
- Фершпед АД Скопје	-	-
	<u>115</u>	<u>115</u>
Приходи од камати		
- Европак 2012 ДОО Скопје	-	-
- Фершпед АД Скопје	-	25
	<u>0</u>	<u>25</u>
Расходи за камати		
- Европак 2012 ДОО Скопје	-	115
- Фершпед АД Скопје	-	-
	<u>0</u>	<u>115</u>

ЕВРОПА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Собранието на акционери на ЕВРОПА АД Скопје на 12 мај 2023 година донесе Одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна ФЕРШПЕД АД Скопје. Заради постоење на взамен интерес за деловна соработка во рамки на редовното работење, предмет на зделката се купување, продавање на материјали и стоки, аванси, гаранции, земање и давање на краткорочни парични позајмици, шпедитерски услуги, организација на транспорт, организирана исхрана и користење на други услуги по пазарни услови за слични видови на зделки. Со Одлуката е одобрено ЕВРОПА АД Скопје да склучува зделки со ФЕРШПЕД АД Скопје во вкупен износ до 324.250 илјади денари. За Одлуката гласаа само акционери кои немаат интерес во зделката.

30. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Со состојба 31.12.2023 година против ЕВРОПА АД Скопје не се покренати судски постапки од кои што може да произлезат материјално значајни потенцијални обврски. Судски постапки со материјално значајни износи не беа покренати против Друштвото со состојба 31.12.2022 година.

На 31.12.2023 година ЕВРОПА АД Скопје има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон доверители во износ од 2.000 илјади денари (9.500 илјади денари на 31.12.2022 година).

31. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЧКИОТ ПЕРИОД

По датумот на известувачкиот период не се случиле настани што треба да се обелоденат во овие финансиски извештаи.